

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. 4/2567

“

ในการเทียบวุฒิการศึกษาของผู้สมัครสอบคัดเลือก
เป็นพนักงานเดินหมาย แม้โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
จะเป็นสถานศึกษาเอกชนที่มีชื่อ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่า
เป็นโรงเรียนเอกชนที่สอนวิชาเกี่ยวกับอาชีวศึกษาก็ตาม

**แต่เมื่อวิชาที่ผู้สมัครสอบได้เรียนมิใช่หลักสูตรอาชีวศึกษา
ทั้งยังมีการจัดการเรียนการสอนเหมือนกับการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ และกระทรวงศึกษาธิการ
ได้เทียบวุฒิเท่ากับประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ
ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. หรือ ปวส.
และเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสมัครสอบคัดเลือกตำแหน่งดังกล่าว**

”

เรื่องเด่น ประเด็นดี

by สสด.

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๔/๒๕๖๗

เรื่อง การบริหารงานบุคคลภาครัฐ : การสรรหาและการคัดเลือก (การสอบคัดเลือกบุคคลทั่วไป เพื่อจัดจ้างเป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานเงินหมย)

: การขาดคุณสมบัติเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา (โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แม้จะเป็นสถานศึกษาเอกชนที่มีชื่อที่ทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่าเป็นโรงเรียนเอกชนที่สอนวิชาเกี่ยวกับอาชีวศึกษาก็ตาม แต่เมื่อวิชาที่ผู้ฟ้องคดีเรียนมีการจัดการเรียนการสอนเหมือนกับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ และกระทรวงศึกษาธิการได้เทียบวุฒิเท่ากับประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ โดยมีได้รับรองว่าสำเร็จการศึกษาในระดับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) และเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสมัครสอบคัดเลือกเป็นลูกจ้างชั่วคราวตำแหน่งพนักงานเงินหมย)

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖)

๒. กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖ (ข้อ ๑ และข้อ ๒)

โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ ประกอบกับกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑ และข้อ ๒ กำหนดให้ การจัดการศึกษาในประเทศไทยมีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งการศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยการศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งออกเป็นสามระดับ คือ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาระดับประถมศึกษา และการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาเรียนสามปี และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียนสามปี โดยการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ยังแบ่งเป็นสองประเภท คือ ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพ และความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้เป็นกำลังแรงงานที่มีฝีมือ หรือศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูงต่อไป ดังนั้น เมื่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งเป็นสองประเภท คือ ประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับการศึกษาเดียวกัน แต่การศึกษาทั้งสองประเภทก็มีความแตกต่างกัน โดยประเภทสามัญศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ส่วนประเภทอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้เป็นกำลังแรงงานที่มีฝีมือหรือศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูงต่อไป แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีวุฒิการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาย่อมมีความพร้อมในการที่จะออกไปประกอบอาชีพ

หรือสามารถเรียนต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้ ในขณะที่ผู้มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นสายสามัญจะต้องศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

คดีนี้สำนักงานบังคับคดีจังหวัดนครสวรรค์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้มีประกาศรับสมัครสอบคัดเลือกบุคคลทั่วไปเพื่อจัดจ้างเป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานเดินหมาย โดยระบุคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งพนักงานเดินหมายว่า ได้รับวุฒิปประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ผู้ฟ้องคดีได้สมัครสอบในตำแหน่งดังกล่าวโดยใช้คุณวุฒิการศึกษา สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบได้คะแนนรวมในลำดับที่ ๑ จากผู้สอบผ่านการคัดเลือกจำนวน ๖ ราย ต่อมา กรมบังคับคดี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ได้มีหนังสือถึงโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ขอให้ตรวจสอบคุณวุฒิของผู้ฟ้องคดีว่า เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิใด ซึ่งโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ขอให้สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตรวจสอบคุณวุฒิการศึกษาของโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ปรากฏว่าสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีหนังสือแจ้งต่อโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคว่า กระทรวงศึกษาธิการเทียบวุฒิปประกาศนียบัตรโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หลักสูตร ๓ ปี เท่ากับประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ หรือการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรปัจจุบัน โดยมีได้รับรองว่าสำเร็จการศึกษาในระดับวุฒิปประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงได้มีหนังสือรับรองวุฒิการศึกษาของผู้ฟ้องคดีว่าสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งเทียบเท่าประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏจึงเห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่าวุฒิการศึกษาดังกล่าวตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประกอบกับเมื่อพิจารณาในรายงานผลการศึกษา (Transcript) ของผู้ฟ้องคดีแล้ว จะเห็นได้ว่าวิชาที่สอบได้มีวิชาบังคับ วิชาพื้นฐานอาชีพ และวิชาชีพ วิชาที่ผู้ฟ้องคดีเรียนมีการจัดการเรียนการสอนเหมือนกับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ และแม้ว่าโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะเป็นสถานศึกษาเอกชนที่มีชื่อที่ทำให้บุคคลทั่วไปเห็นว่าเป็นโรงเรียนเอกชนที่สอนวิชาเกี่ยวกับอาชีวศึกษาก็ตาม แต่หลักสูตรที่ผู้ฟ้องคดีได้เรียนนั้นมิใช่หลักสูตรอาชีวศึกษาที่สามารถนำวุฒิปประกาศนียบัตรโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมาสมัครสอบได้ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่อนุมัติจ้างผู้ฟ้องคดีเพื่อเข้าทำงานเป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานเดินหมาย ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เนื่องจากเห็นว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสมัครสอบคัดเลือกจึงเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย

คำสำคัญ : การสอบคัดเลือกลูกจ้างชั่วคราว/คุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง/
การขาดคุณสมบัติ/คุณวุฒิการศึกษา/การเทียบวุฒิการศึกษา/การอนุมัติจ้าง